

Прислів'я

Завдання до теми

поясни значення прислів'їв:

- Дим рідної країни ясніший від вогню чужини. (Англійське)
- Не вір, що за морем на виноградній лозі сосиски ростуть. (Італійське)
- Визнач тему цих прислів'їв.

наведи приклади інших прислів'їв народів світу на цю тему:

- Людина без Батьківщини — як насіння без землі. (Африканське)
- Рідний край кожного до себе вабить. (Бакське)
- Родимая сторона — мати, а чужая — мачеха. (Російське)
- Рідна земля і в жмені мила. (Українське)

поясни прислів'я:

- Не знаючи курсу, не піднімай вітрила. (Італійське)

обери відповідне українське прислів'я:

- Не знаючи броду, не лізь у воду.

як ти розумієш африканське прислів'я: Цап леопардові не товариш?

Добери відповідну частину до початку прислів'їв

Перлина має	від сміху молодієш. (Китайське)
Хто послухається мудрого слова,	приходить щастя. (Японське)
Від гніву старієш,	Києва доведе. (Українське)
Язик до	непоказну оболонку. (Японське)
У дім, де сміються,	тому воно багато років буде при- носити користь. (Індійське)

Казки

Існують різні класифікації видів казок. Одна з них належить О.Афанасьєву. Він поділяв казки на чарівні, казки про тварин та побутові.

Народні казки

*казки
про тварин*

побутові

*чарівні,
або фантастичні*

Завдання до теми

- Назви фантастичних героїв та чарівні предмети, що зустрічаються у вірші К. Бальмонта «У чудищ».

ФЕЙНЫЕ СКАЗКИ

У чудищ

Я был в избушке на курьих ножках.
Там все как прежде. Сидит Яга.
Пищали мыши и рылись в крошках.
Старуха злая была строга.

Но я был в шапке, был в невидимке.
Стянул у старой две нитки бус.
Разгневал ведьму — и скрылся в дымке.
И вот со смехом кручу свой ус.

Пойду, пожалуй, теперь к Кощею,
Найду для песен там жемчугов.
До самой пасти приближусь к Змею.
Узнаю тайны — и был таков.

К. Д. Бальмонт

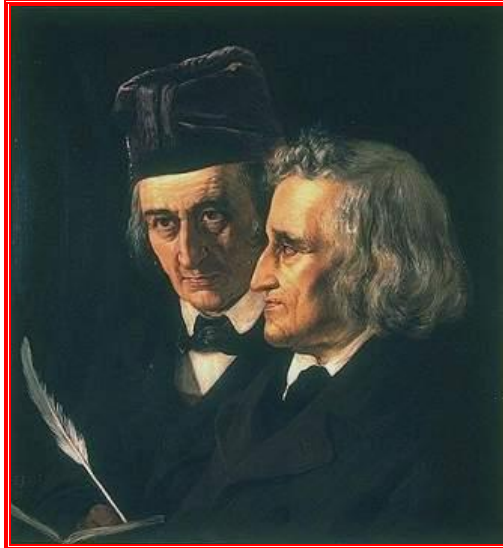
• **Проведи міні-вікторину для однокласників. Виграє той, хто наведе більше прикладів.**

- Якими словами розпочинаються казки? (*«Жили-були...», «Одного разу»...*)
- Назвіть чарівні предмети, які зустрічаються у казках. (*Яблуко, дзеркальце, килим-літак, скатертина-самобранка, жива та мертва вода, обручка, чоботи-швидкоходи...*)
- Назвіть фантастичних героїв казок. (*Чудо-Юдо, золота рибка, джин, Змій Горинич, Кощей Безсмертний, Баба-Яга...*)
- Які числа часто повторюються в народній казці? (*3, 7, 9 - три брати, три завдання, три загадки, сім подорожей...*)
- Які слова читаємо в кінці казки? (*«Жили вони поживали та добра наживали», «І жили вони довго та щасливо», «Хто слухав казку, тому бубликів в'язка», «Вот и сказочке конец, а кто слушал — молодец!»*)

• **Відгадай назву народної казки за жартівливим запитанням.**

1. У якій казці розповідається про дуже лінивого героя, який навіть ходити не хотів, а пересувався з допомогою предмета, зовсім для цього не пристосованого? (*«По щучьому велению»*)
2. У якій казці йдеться про дуже незалежного героя, який від усіх утік? (*«Колобок»*)
3. Яка казка розповідає про стару жінку, що мала багато різних бажань і від жадібності залишилася біля розбитих ночов? (*«Золота рибка»*)

Казки братів Грім

Завдання до теми

Казка «Пані Метелиця»

• Знайди змістові помилки у наведених фразах:

1. Були в однієї вдови дві дочки, була в неї й пасербиця.
2. Кожного ранку повинна була пасербиця сідати у садку і прясти пряжу.
3. Мачуха розсердилася на дівчину, що вона випустила веретено, та наказала їй напрати вдвічі більше.
4. Бідна дівчина з горя пішла з дому світ за очі.
5. Пасербиця спочатку побачила яблуню, яка попросила обтрусити з неї яблука, і допомогла їй, а потім витягнула з печі хліби.
6. Метелиці дуже сподобалася лінива дівчина, і вона вирішила її винагородити.

• Розподіли по колонках риси характеру пасербиці та рідної дочки.

Пасербиця	Рідна дочка
Працелюбність, хитрість, лінькуватість, старанність,	

• Відгадай героя за уривком казки.

- 1) Сестри так сильно любили одна одну, що повсюди ходили разом, узявшись за руки. І якщо одна говорила: «Ми ніколи не розлучимося», то друга додавала: «До того часу, поки ми живемо!» А мати закінчувала: «Завжди допомагайте одна одній і все діліть порівну!» Часто обидві сестри йшли удвох у дрімучий ліс збирати стиглі ягоди. І жодного разу хижий звір не зайняв їх, жодна маленька тваринка не лякалася і не ховалася від них.

(Білосніжка і Краснозорька)

- 2) У одного короля була дочка, яка прославилася на весь світ своєю красою. І правда, дуже гарна вона була та й пихата, як ніхто інший. Нікого з наречених не вважала вона гідним своєї руки. Хто не сватався до неї, всі діставали відмову та ще яке-небудь зле слівце на додачу.

(Король Дроздоборід)

- 3) Він був дуже лінивий. Кожного дня, повертаючись додому з роботи, він тяжко зітхав. А роботи було всього нічого - козу на луці пасти.

(Лінивий Гейнц)

- 4) Дівчина була гарна, взірцева і робила все, що їй наказувала стара. Пірину та подушки вона так сильно збивала, що пір'я, немов лапятий сніг, летіло в усі боки.

(Пані Метелиця)

- 5) Довго співали, танцювали і стрибали маленькі чоловічки через стільці й лавки. Потім вони зникли і більше вже ніколи не приходили шити чоботи. Але щастя і вдача не залишали чоботаря все його довге життя.

(Маленькі чоловічки)

• З якої казки ці вірші?

- 1) Хороши у нас наряды,
Значит, не о чем тужить!
Мы нарядам очень рады
И сапог не будем шить!

(«Маленькі чоловічки»)

2) Как пошли наши ребята

Из ворот на огород...

(«Хоробрий портняжка»)

3) Храбрый Шульц, смелее в бой!

Не пугайся, мы с тобой!

Вейтли громче всех орет!

Вейтли пусть идет вперед!

(«Семеро сміливців»)

4) Ку-ка-ре-ку, девушка пришла!

Много золота в дом принесла!

(«Пані Метелиця»)

5) Будут смеяться все на селе:

Входит девушка вся в смоле!

(«Пані Метелиця»)

«Сім подарунків феї».

- Пригадай, які дарунки зробили принцесі з казки «Спляча красуня» на День народження феї. Ти, мабуть, пам'ятаєш, що це були чесноти та таланти. І лише сьома фея подарувала... Відшукай ці слова. Вони можуть читатися по вертикалі та горизонталі.

А Й Г В Ж Т Р Д
П К Р А С А Б О
О Н А Є У Н Ф Б
Р М Ц Ч С О Н Р
С П І В И К Х О
Т З Я Ф Ц Г П Т
І В М У З И К А

(Краса, доброта, грація, музика, співи, танок, сон)

- Розмісти числівники у логічній послідовності. Поясни, яку роль вони відіграють у казці «Спляча красуня».

7	5000	16	100
?	?	?	?

- Дізнайся, які чарівні предмети зустрічаються у цій казці. Для цього збери слова зі складів.
- Що залишив мірошник у спадок трьом своїм синам? Знайди відповідь у головоломці.

П В І Т Р Я К Д
О Ъ В Д Т М К И
Д В О С Е Л Р Ч
С О М Е В Л С А
Б Г Л А Р К І Т

(Вітряк, осел, кіт)

- Обери з наведених рис характеру ті, що, на твою думку, відповідають такому герою, як Кіт у чоботях.

Хитрість, нерішучість, відданість, боягузтво, сміливість, енергійність, доброта, розсудливість, скромність. Викресли зайве або обведи необхідне.

Казки Г. К. Андерсена

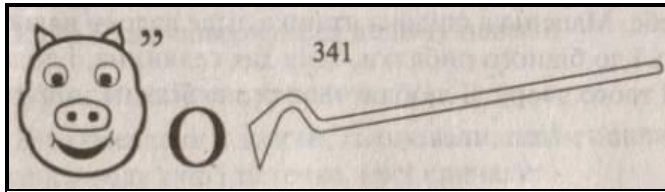
Завдання до теми

• У наведених фразах допущені помилки щодо змісту казки Андерсена «Снігова королева». Доведи, що ти уважний читач, і виправ неточності.

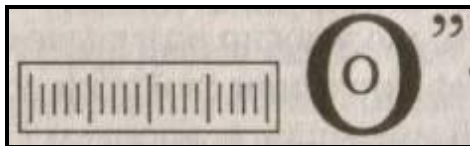
1. У дзеркалі троля все потворне здавалося красивим, а найгірші з людей найкращими.
2. Злий троль дуже засмутився, коли дзеркало розбилося на мільйони, більйони скалок.
3. Кай говорив бабусі, що він був би дуже радий побачити Снігову королеву.
4. Бабуся порівнювала сніжинки з осама та мухами.
5. Коли скалки чарівного дзеркала потрапили в око та серце Кая, він ще дужче полюбив прекрасні, живі троянди.
6. Снігова королева, зачарувавши хлопчика, поцілувала його прямо в очі.
7. Герда подарувала річці свої сріблясті черевички, щоб дізнатися від неї про долю Кая.
8. Зла чарівниця заворожила Герду, пригостивши її чудесними яблуками, і повела у прекрасний сад, де було багато красивих дерев.
9. Герда провела у чарівниці декілька днів.
10. Принц та принцеса нічим не змогли допомогти дівчинці.
11. Маленька розбійниця була вища за Герду і сильніша від неї; очі у неї були чорні та веселі.

12. Літнє шатро Снігової королеви знаходиться біля Північного полюса, на острові Шпицберген, а зимовий палац — у Лапландії.
13. Фінка приготувала для Герди напій, що дав їй силу дванадцяти багатирів.
14. У Снігової королеви було велике дзеркало, яке вона називала дзеркалом розуму.

• **Розгадай ребуси і прочитай назви казок Андерсена**

(«Свинопас»)

(«Дюймовочка»)

• **Прочитай зашифровану фразу і пригадай, з якої вона казки.**

Кюоюрюоюлюбюжюеюзюоювюсюіюмюгюоюлюиою!

- Яких людей можна назвати Дюймовочкою, сніговою королевою, принцесою на горошині, олов'яним солдатиком? Які риси героїв андерсенівських казок дозволяють це зробити?
- У казках Андерсена у ролі героїв виступають не тільки люди й чарівники, а також птахи й тварини, комахи і рослини. Пригадай, які це герої.

Тварини:

Птахи:

Комахи:

Рослини:

Зроби висновок про те, які з цих героїв зустрічаються у цих творах частіше за інших.

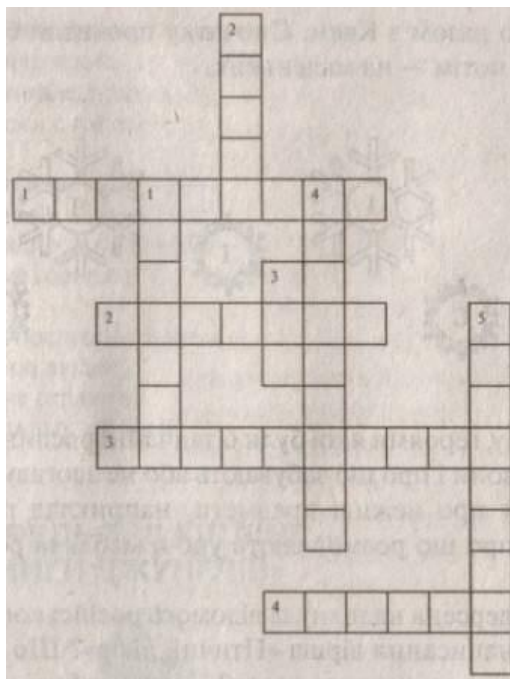
- Якщо ти добре знаєш героїв казок Андерсена та чарівні предмети, які зустрічаються в них, тобі буде нескладно розгадати цей кросворд.

По горизонталі:

1. Що зробив для себе лихий троль? (*Дзеркало*)
2. З допомогою чого солдат отримав багатство та принцесу? (*Кресала*)
3. Чарівний предмет, від якого залежало, які сні побачать діти. (*Парасолька*)
4. Чарівний предмет, який грав пісеньку «Ах, мій милий Августін». (*Горищик*)

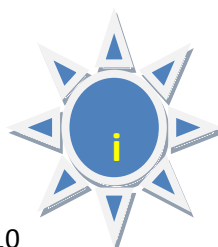
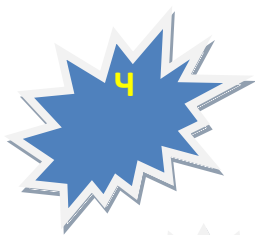
По вертикалі:

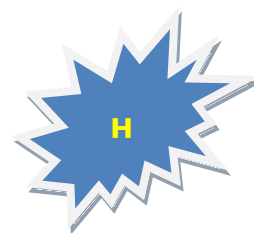
1. Добра й віддана дівчина з казки «Снігова королева». (*Герда*)
2. Мужня й сильна героїня казки «Дикі лебеді». (*Еліза*)
3. Герой казки «Снігова королева». (*Кай*)
4. Чарівник, який дарував слухняним дітям казкові сні. (*Оле-Лукойє*)
5. Героїня, що пожертвувала заради кохання життям. (*Русалочка*)

- Склади слово разом з Каєм.

Спочатку прочитай букви на великих сніжинках, а потім – на маленьких.

Казки Шарля Перро

Завдання до теми

Завдання 1.

У творах французького казкаря завжди зустрічаються художні деталі (живі та неживі предмети), без яких важко уявити той чи інший сюжет казки, той чи інший казковий персонаж.

У таблиці подані назви казок Шарля Перро. Виберіть з низки слів назву предмета, який зустрічається у тій чи іншій казці, і запишіть цю назву у відповідну графу таблиці.

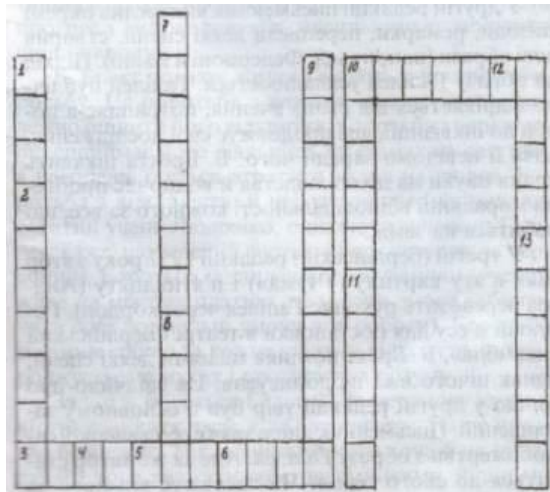
<i>Назва казки</i>	<i>Неживі предмети</i>	<i>Живі предмети</i>
«Зачарована Красуня»		
«Кіт у чоботях»		
«Попелюшка, або Кришталевий черевичок»		
«Синя Борода»		
«Хлопчик-Мізинчик»		
«Червона Шапочка»		

Веретено. Годинник. Дворецький, Камінець. Ключ. Кроль. Ножиці. Баран.
Миша. Лицар. Пиріг. Торбинка.

Завдання 2.

Розв'яжіть кросворд «Шарль Перро та його казки»:

1. Спадщина, яку залишив мірошник із казки «Кіт у чоботях», середньому сину. **(Осел)**
2. Персонаж казки «Червона Шапочка», котрий урятував бабусю та її онуку. **(Лісоруб)**
3. Багатолюдний вечір у палаці короля, на якому Попелюшка вперше побачила принца. **(Бал)**
4. Тварина, на яку перетворився людоджер у казці «Кіт у чоботях». **(Лев)**
5. Споруда, з висоти якої сестра жінки Синьої Бороди виглядала своїх братів-лицарів. **(Вежа)**

6. Ім'я сестри жінки Синьої Бороди. **(Анна)**
7. Ким найнявся до короля Хлопчик-Мізничик? **(Скороход)**
8. Прізвище французького художника, який у XIX ст. зробив ілюстрації до казок Шарля Перро. **(Доре)**
9. Прізвисько, яке вигадала мачуха з казки «Попелюшка» своїй падчерці. **(Чорногузка)**
10. (вертикаль). Дворянський титул, який вигдав для свого хазяїна, сина

мірошника, кіт у чоботях. **(Маркіз)**

10. (горизонталь). Персонаж із казки «Попелюшка». **(Мачуха)**

11. Місце, де розгортаються події казки «Синя Борода». **(Замок)**

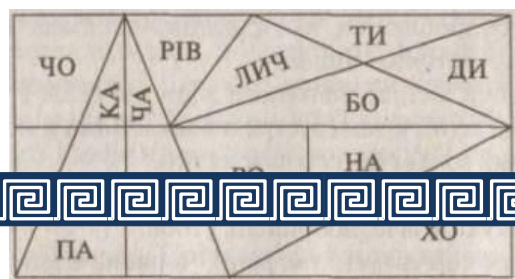
12. Країна, з якої привезли прикраси старшій дочці мачухи з казки «Попелюшка». **(Англія)**

13. Плазуни, яких чарівниця з казки «Попелюшка» перетворила на лакеїв, що їхали позаду карети. **(Ящірка)**

Завдання 3.

Чарівний світ у казці «Спляча красуня».

Дізнайся, які чарівні предмети зустрічаються у цій казці. Для цього збери слова зі складів.

(чарівна паличка, чоботи-скороходи)

Літературна казка

Завдання до теми

«Географія казок»

Чи знаєш ти, з яких країн ці письменники-казкарі?

Поєднай лініями імена письменників

Ш. Перро	Англія
Р. Кіплінг	Росія
Г. К. Андерсен	Данія
С. Я. Маршак	Франція
А. Ліндгрєн	Росія
П. Бажов	Швеція
О. С. Пушкін	Росія
С. Лагерльоф	Данія

«Знайди автора»

Визнач з допомогою чарівного клубка, хто автори цих цікавих казок.

«Рікі-Тікі-Таві»	А. Ліндгрєн
«Льон»	Р. Кіплінг
«Подарунки феї»	Г. К. Андерсен
«Чарівний пагорб»	Ш. Перро
«Кішка, що гуляє сама по собі»	П. Бажов
«Карлсон, що живе на даху»	О. С. Пушкін
«Казка про царя Салтана»	

«Пеппі Довгапанчоха»	
«Хазяйка Мідної гори»	
«Казка про рибалку та рибку»	